

Jämförande statistik

Som det tidigare är återgivet är tjänsten socialsekreterare unga lagöverträdare relativt ny i Farsta stadsdelsförvaltning (SDF). Den tillsattes under år 2003 via projektmedel från bl a BRÅ. Tjänsten blev en tillsvidareanställning i januari 2005 och dess tjänstebeskrivning och tillhörighet i organisationen har slutligen vuxit fram till dess nuvarande utformning och tillhörighet. Den varierande tillhörigheten och utformningen har bidragit till att det idag är svårt att på återge en korrekt statistik sedan år 2003. Under åren 2003 – augusti 2005 finns inget jämförbart underlag för statistik eftersom organisationens uppbyggnad såg annorlunda ut.

Sedan våren 2005 finns en mottagningsgrupp vid Barn och Ungdomsenheten som bidragit till en övergripande kännedom och kunskap om alla inkommande anmälningar gällande barn och unga till Farsta SDF. Mottagningsgruppens existens har möjliggjort en rättssäkrare statistikföring över antal inkommande anmälningar och ärendens handlägningsförfarande. Nedan återgivna statistik är därför hämtad från och med augusti 2005. Det går inte att dra några generella slutsatser, men den visar dock på vikten av att fortsätta föra samma utförliga statistik för att över tid kunna se trender och vilken riktning dessa går. Utifrån detta kan man fortsätta att upprätthålla ett resurseffektivt och rättssäkert arbete, för både samhället, myndigheten och den enskilda individen.

År 2005 augusti – december månad.

69 st förhandsbedömningar på polisanmälningar genomfördes.
7 st yttranden enligt 11 § LUL skrevs till åklagarkammare i Stockholm län.
2 körkortsytttranden gjordes på Länsstyrelsens begäran.
6 st ungdomar dömdes till ungdomsvård och handlades.
4 st ungdomar dömdes till ungdomstjänst och handlades.

År 2006 januari – december månad.

217 st förhandsbedömningar på polisanmälningar genomfördes.
24 st yttranden enligt 11 § LUL skrevs till åklagarkammare i Stockholm län.
4 körkortsytttranden gjordes på Länsstyrelsens begäran.
6 st ungdomar dömdes till ungdomsvård och handlades.
6 st ungdomar dömdes till ungdomstjänst och handlades.

År 2007 januari – december månad.

297 st förhandsbedömningar på polisanmälningar genomfördes.
30 st yttranden enligt 11 § LUL skrevs till åklagarkammare i Stockholm län.
1 körkortsyttanden gjordes på Länsstyrelsens begäran.
4 st ungdomar dömdes till ungdomsvård och handlades.
9 st ungdomar dömdes till ungdomstjänst och handlades.

Antalet inkommande polisanmälningar och könsfördelning. (Icke aktuella ungdomar)

	2005 aug – dec	2006 jan – dec	2007 jan – dec	Procent Förändr 06-07
Summa antal anmälningar	69	217	297	26% ökn
Summa antal individer	62	163	249	35%
Återfall	7	54	38	
Antal under 15år	Saknas statistik	95	100	
Flickor	21	54	71	
Pojkar	41	109	178	
Inledda utredning 11:1,2 §§ SoL	Saknas statistik	37	41	
Yttrande 11 § LUL	7	24	30	
Dömda ungdomsvård	6	6	4	
Dömda ungdomstjänst	4	6	9	
Körkortsyttande	2	4	1	
Anhållna el häktade	Saknas statistik	5	3	

Högsta antalet registrerade brottsmisstankar under gällande period samt de mest avvikande brottsmisstankarna.

Brottsmisstanke	2005 aug – dec	2006 jan – dec	2007 jan - dec
Snatteri	16	74	66
Stöld	3	30	27
Misshandel, ringa	5	39	57

och grov			
Olaga hot	4	12	18
Skadegörelse, ej klotter	5	19	22
Narkotikabrott, innehav, eget bruk	9	24	31
Rån	2	3	8
Våldtäkt	2	1	0
Våldsam upplöpp	0	6	1
Supporterpolisen	0	1	12
Övergrepp i rättssak	1	1	6

Sammanställning och sammanfattning av ovan återgivna siffror.

Antalet polisanmälningar har under de senaste åren ökat, vilket beror på många olika anledningar. Till exempel förändring av samhällsklimatet, anmälningsbenägenhet, individens eget beteende, stadsdelens populationsväxlingarna, effektivisering av polismyndighetens offensiva arbete, återrapporering och kommunicering med socialtjänstens myndighetsutövning.

En tydlig förändring är att sedan tjänsten socialsekreterare för unga lagöverträdare tillkommit i Farsta stadsdel fungerar socialtjänstens hantering av polisanmälningar allt bättre. Polismyndigheten har påpekat det positiva i att veta vad som händer med de anmälningar som de översänder till förvaltningen och vem som initialt handlägger dessa. Anmälningarna har snabbt kommit till stadsdelens kännedom och socialtjänsten har i och med detta kunnat effektivisera sin handläggning. I dag har i princip alla anmälningar kommit till socialtjänstens kännedom inom loppet av 2 veckor efter brottstillfället och familjen har blivit erbjuden en tid för samtal inom en månad. Med anledning av det välfungerande samarbetet mellan förvaltningen och polisen kan även tyngre ärenden som är belagda med förundersökningssekretess från polisen sida handläggas korrekt och rättssäkert.

Antalet flickor i Farsta som blir misstänkta för brott har under åren legat på ca 30 %. Det som dock är en förändring och som blivit tydligt i det faktiska arbetet är att flickor tenderar att bli misstänkta för grövre brott än tidigare. Fler anmälningar med brottsmisstanke ofredande, misshandel och olaga hot har idag en flicka som misstänkt gärningsperson.

Som framgår av statistiken och i texten ovan har antalet polisanmälningar ökat vilket bidragit till att antalet individer likaså stigit i antal. Det som dock är anmärkningsvärt är att antalet procent av återfall i ny brottsmisstanke minskat.

Något som kan komma att bli intressant att följa är om detta tenderar att fortsätta återföljande år framåt i tiden. I så fall bekräftar det vad som redan är konstaterat av forskning, att tidig upptäckt, snabba reaktioner från samhället och uppfångande av individer, gör en betydande skillnad i det brottsförebyggande arbetet.

Antalet inledda utredningar enligt socialtjänstlagen är något annorlunda mellan åren och ligger mellan 30 och 40 %. Det bör i detta sammanhang nämnas att dessa siffror skall kompletteras med resterande antalet inledda utredningar som gjorts av mottagningsgruppen. I de fall en anmälan från någon annan instans t ex BUP eller skolan inkommer samtidigt som en polisanmälan, handläggas detta ärende gemensamt av mottagningsgruppen. Beslutet om att inleda utredning har då statistikförts i annat sammanhang. Således är ovan återgivna siffror baserade på de ärenden som inleds enbart genom initiativ av anmälan om brottsmisstanke. Mottagningsgruppen på enheten har from januari 2008 infört en gemensam mall för att i framtiden tydligare kunna föra statistik och se på ärendeflödet och besluts fattande.

I tjänstebeskrivningen socialsekreterare unga lagöverträdare ingår att skriva yttranden jämlikt 11 § LUL på de ungdomar som inte är aktuella sedan tidigare. I vissa fall skriver socialsekreteraren yttrandet pga att tidsfristen är kort och ärendet remitteras sedan till ungdomsgruppen på enheten för fortsatt pågående utredning. I vissa ärenden kvarstannar uppföljningsansvaret på socialsekreteraren, vilket då handlar om mindre belastade ungdomar där socialtjänsten beslutat om lämplighet för ungdomstjänst. Således är statistiken över yttrandemängden inte komplett för hur många ungdomar i stadsdelen som under åren väntat på eventuellt åtal för brott, eftersom utredande handläggare i ungdomsgruppen även skrivit yttranden på redan aktuella ungdomar.

Det kan också noteras att åklagarmyndighetens benägenhet att skicka en begäran om yttranden har ökat. Även antalet dömda för ungdomstjänst har ökat. 1 januari 2007 infördes nya lagändringar gällande unga lagöverträdare (närmare beskrivet i föreliggande årsredovisning över arbetet 2007) och ungdomstjänst blev en egen fristående påföljd. Ungdomstjänst ska kunna tilldömas i de fall då ungdomar inte anses vara i behov av annat särskilt vårdbehov av socialtjänsten. Ansvar för att påföljden genomförs kvarstår dock på kommunen och socialtjänstens ansvar, varför ungdomarna är fortsatt aktuella tills domen är genomförd. Ungdomstjänst infördes redan år 1999, men var då en kombinationspåföljd till dåvarande påföljden vård inom socialtjänsten. Ansvar för genomförandet var även då kommunernas, men BRÅ:s uppföljning visade att detta inte fullföljdes helt av socialtjänsten. Farsta stadsdel var dock en av de stadsdelar i Stockholm stad som tack vare utvecklandet av tjänsten socialsekreterare unga lagöverträdare lyckades upprätthålla ansvaret och uppföljningen med mer goda resultat. Detta kan bidra till att antalet ungdomar som döms till ungdomstjänst inte visar på samma ökning

som i andra stadsdelar eller kommuner i landet. Det kan dock konstateras att domstolarnas benägenhet att tilldöma ungdomstjänst har ökat under året 2007, som följd av den nya lagändringen och dess tydlighet för myndigheter och individer.

Av statistiken framgår att den brottsmisstanke som initialt gäller när en ungdom blir gripen av polisen och det återrapporteras till socialtjänsten förändrats åt olika håll mellan åren (alla brottsmisstankar finns återgivna i föreliggande årsredovisning över arbetet 2007).

Som framgår är antalet snatteri- och stöldbrott alltid högt representerade, dock framkommer en minskning under åren. De flesta snatterier genomförs av misstänkta under 15 år och det är många av dessa som aldrig återkommer efter en kontakt med både polis och socialtjänst. Dock ingår ofta även snatteribrott för de ungdomar som återkommer i andra brottsammanhang och de tenderar att komma mer i skymundan.

En tydlig och markant ökning som bör observeras är att antalet misshandelsbrott och brottsmisstankar som hör samman med verbalt hot om våld, likt övergrepp i rättssak, olag hot och rån har ökat kraftigt under åren. Som tidigare nämnts är en tydlig förändring vad gäller dessa brottsmisstankar att allt fler flickor tenderar att oftare ta till fysiskt och verbalt våld.

En annan tydlig förändring som skett är att det supporterrelaterade anmälningarna ökat bland unga i Farsta stadsdel, liksom nyrekryteringen till de sk "babyfirmorna" till Stockholms 3 största fotbollsklubbar. Något som nu har uppmärksamrats av socialtjänsten och som under året har påbörjat ett närmare samarbete tillsammans med fältassistenterna, föräldrarvandrarna och skolan. Om detta med supporterrelaterat bråk endast är en övergående trend bland unga eller inte är ovisst, men som visas av statistiken ser förändringarna olika ut mellan åren vad gäller mängden brottsmisstankar. Till exempel var AFA (Anti Fascistisk Aktion och Reclaim the street) mycket aktiva/våldsamma i sina "demonstrationer/aktioner" under år 2006, vilket ledde till att antalet ungdomar som blev misstänkta för våldsamt upplopp under en period ökade, något som sedan avtagit.

Eva Mowitz
2008-04-01